

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Formularium Terminoru[m] seu Registorum Nouiter Jmpressum [et] eme[n]datu[m]

Rom, 1511

De Sumpto producendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70641)

**Si processus in vim
compulsorie.**

Quendam processum vigore certarū litterarum cōpulsorialium generalium als per dñi. n. auditorē in hñdi cā ad ptes decretarū & in ptribus corā. n. iudice compulsorie vigore clausule. Cūiuerfis & singulis &c. electo & deputato habitu factū extractum (clausum) eiusqz sigillo de cera rubea in capsula ferrea appendē munituz & sigillarum ac per discretum virum magistrum. n. clericum. n. dioce. n. auctoritatibus notarium vt prima facie apparuit subscriptū & signatus facto realiter & cum effectu exhibuit produxit atqz dedit.

Si littera missiva.

Quandam litteram missiuam dñi. n. dño. H. de partibus. n. ad Ro. Lu. directam (clausam) apertam facto realiter & in scriptis infra scripti tenoris &c. vt supra.

Tenor vero iurium & munimentozum per compulsum productorū vnde supra fit mentio sequitur & est talis.

De Sumpto producendo.

Procurator produxit sumptum infra designatum facto & in cōtumaciā p̄uixit. ij. testes qui compulsi (vel admissi) iurauerunt tacti su per recognitione signeti & eo ipsis ostēso recognouerūt vt infra.

Nomina testium.

Juramenta testium.

Quoddam sumptum ex registro bullarum vel litterarum apostolicarum domini nostri pape clausum filo albo circūgarum & signeto paruo de cera rubea desuper impresso vt moris est signatum facto realiter & in scriptis infra scripti tenoris exhibuit dedit atqz produxit. Et nihilominus duos testes videlicet. n. & n. ibidem presentes & astantes vt & tanq̄ testes ad iurandum de perhibendo testimonium in huiusmodi causa veritati de & super recognitione signeti huiusmodi sumpto appositi & impressi exhibuit atqz produxit. Quos ad hoc admitti eorumqz solita iuramēta recipi & examinari per dominum auditorem prefatum debita cum instantia postulauit. Quos quidem testes ibidem vt premititur presentes & astantes vt & tanq̄ testes dominus auditor prefatus ad dicti. n. procuratoris instantiam ad iurandum de perhibendo testimonium in huiusmodi causa veritati de & super recognitione antedicta admittendum duxit & admisit. Qui quidem testes dum sic admissi fuerant statim & incontinenti ad mandatum ipsius domini auditoris & in eius manibus tactis per eos ob hoc corporaliter scripturis sacrosanctis ad sancta dei euangelia iurauerunt & dixerunt ac quilibet eorum iurauit & dixit se velle dicere & deponere puram iuramētam clarā sincerā & omnimodā quam sciuerint & quilibet eorum sciuerit in huiusmodi causa veritatem de & super recognitione signeti huiusmodi prece precio fauore amore ira odio inuidia rancore timore & qualibet alia sinistra machinatione in premissis postpositis penitus & semoris. Subsequenter vero prefatus dominus auditor predicti testibus ibidez adhuc

ut premititur presentibus et assistantibus sumptum huiusmodi ac signetum eidem sumpto appositum et impressum demonstravit atque ostendit eosque an sigillum huiusmodi dicto sumpto ut premititur appositum et impressum recognoscerent vel ne interrogandum duxit et interrogavit. Volens atque mandans eisdem ut ad hanc suam interrogationem medijs eorum superius ut premititur prestitis iuramentis responderent et quilibet eorum responderet. Qui quidem testes sic ut premititur per dominum auditorem interrogari. Cuius tamen primitus per eos et eorum quemlibet ac diligenter inspectis sumpto ac signeto huiusmodi se dictum signetum bene recognoscere et esse illius cuius inibi esse dicitur videlicet venerabilis et egregij viri domini n. litterarum apostolicarum registratoris sub eorum superius prestitis iuramentis respondendo dixerunt et uterque eorum respondit atque dixit.

¶ Aliqua sic. Et tunc dominus auditor prefatus ad dicti magistri n. pcuris in statia ulteriore signetum huiusmodi prefato sumpto ut premititur appositum et impressum habuit et haberi voluit pro sufficienter recognito sumptumque huiusmodi aperiri mandavit et haberi voluit pro aperto.

¶ Et partis sibi in huiusmodi causa non comparentis neque sumptum de registro bullarum domini nostri pape extractum clausum signatum et per testes sufficienter recognitum superius ut premititur pro predicti n. principalis in huiusmodi causa productum aperiri et pro aperto haberi mandari videre seu audire nec etiam aliquam eam rationabilem quare huiusmodi sumptum aperiri non debeat allegare curantis contumaciam accusavit ipsamque contumacem reputari. Et in eius contumaciam sumptum predictum ut premititur recognitus aperiri et pro aperto haberi mandari per dominum re. postulavit. Ademoratus re. contumacem. Et in eius contumaciam dictum sumptum ut premititur pro parte n. procuratoris in huiusmodi causa productum et recognitum per me presentis cause notarium atque scribam predictum aperiri et pro aperto haberi voluit iussitque pariter atque mandavit. Et tunc ego presentis cause notarius atque scriba predictus sumptum huiusmodi de mandato domini auditoris prefati mihi desuper ut prefertur facto aperiendum duxi et aperiri realiter et cum effectu presentibus re.

¶ Quo facto idem magister n. procurator ibidem adhuc ut premititur presens et nomine quo supra procuratorio iudicialiter comparens prefatum sumptum sic ut premititur superius datum et exhibitum atque productum ac recognitum hic repetijt illudque de novo verbo solum et duntaxat exhibuit atque produxit. In quantum tamen pro se et dicta parte sua et contra partem sibi in huiusmodi causa adversam faciat seu quomolibet facere videatur et non alia

Recognitio testium.

Si auditor habet signetum recognito.

Quo facto idem in re obtinuit aperiri mandari sumptum quod ego notarius de mandato aperiri facto tenoris re.

Tandem dictus procurator repetijt sumptum in quantum re. obtinens ad dicendum ad i. dicm. per. q. 6.

aliter nec alio modo de quo protestabatur & protestatus fuit expressisse. Et nihilominus eandem partem aduersam ulterius ad dicendum & excipiendum quicquid verbo vel in scriptis contra hmoi sumptum ut promittitur datus exhibitus recognitus & repetitus dicere siue excipere voluerit per aliquem dni nostri pape cursozem citari mandari ad aliquem certum peremptorium terminum competenti per dnm auditorem prefatum debita &c. vt supra.

Procur pduxit sup
ptuz ex registro bul
larum clausum scō
& produxit. ij. testes
sup recognit/signeti
q admissi tacti &c.
iurarunt.

Procur pduxit su
ptum supplicatiō.
Procur in pti pduxit
ij. testes sup reco
gnitiō signeti qui
compulli iurarunt.

Et quoddam sumptum supplicationis cedula de registro supplicationum dni nostri pape extractum clausum & signatum facto realiter & in scriptis infrascripti &c.

Et quoddam sumptum regule siue constitutionis Cancellarie apostolice de eadem cancellaria & eius libris extractum clausum & sigillatum &c.

Et ptis sibi in hmoi cā aduerse nō cōparētis neqz aliquos testes in hmoi causa recipi produci iurari & ad iurandū admitti de phibendo testimonium in hmoi causa veritati de & super recognitione signeti pfato sumpto appositi & impōsi. Neqz sumptū hmoi postqz recognitū fuerit aperiri videre seu audire curātis p̄sumaciā accusauit ipsamqz cōtumacē reputari. Et in eius p̄sumaciā duos testes ibidē p̄sentes & astān videlicet venerabiles viros dños. n. r. n. vt & tanqz testes ad iurandum de perhibendo testimoniu in hmoi cā veritati de & sup recognitiōe signeti aūdicti exhibuit atqz pduxit. Quos ad hoc sub pena excoīunicatiōis cogi & cōpelli eorumqz solita iuramenta recipi necnō interrogari & examinari per dnm auditorem prefatum debita cum instantiā postulauit. Ademoratus tunc dñs auditor &c. cōtumacē. Et in eius cōtumaciā ad ipsius n. pcuratoris instantiā prefatos testes ad iurandū de perhibendo testimonium in hmoi causa veritati de & super recognitione ante dicta sub dicta excoīunicatiōis pena compellendus durit & cogendus compulitqz pariter & coegit. Qui quidem testes dum sic compulsi fuerant statim & incontinenti ad mandatum ipsius dni auditoris & in eius manibus tactis per eos ob hoc corporaliter &c. vt supra.

Si per audientiam contradicti proceditur.

Citatorumqz in eadem contentorū non comparentiū neqz &c.

Et quoddā sumptum de registro litterarū apostolicarū extractus & emanatum clausum vt moris est & signatum facto realiter & in scriptis infrascripti tenoris exhibuit dedit atqz produxit. Et nihilominus supradictum magr̄m. n. ex aduerso procuratorē p̄ntem audiēti & vt apparuit intelligēti ad recognoscendum signetum hmoi sumpto (vel sigilluz processus de partibus) appositū & impressus vel medio suo iuramento prestando negandum sub excoīs pena cogi & compelli eiusqz solitum iuramentum recipi & examinari de

Adagr. n. pcur ob
tinuit cōpelli. It. ex
aduerso pcur̄m pre
sentem ad recogno
scendum vel medio
suo iuramento ne
gandū signetū sum

sup ac interrogari per dñm auditorem pfatum debita cū instantia postulavit. Ademoratus tunc dñs auditor ad dicti magistri-n-procuratoris instan̄ prefato magistro-n-procuratori ibidez vt premit-
tetur pñti audienti ⁊ vt apparuit intelligenti sumptum hmōi ac signeti eidem sumpto (vel sigillum pcessu predicto) appositū ⁊ impressum demonstravit atqz ostendit. Eumqz an signetuz dicto sumpto (vel sigillum dicto processu) appositum ⁊ impressum recognoscere vel ne interrogādum duxit ⁊ interrogavit. Tolēs atqz mandans eidē vt ad hanc suam interrogationem medio suo iuramento rñderet eumqz ad hoc sub excōis pena cogendū duxit ⁊ compellendum cōpulsitqz pariter ⁊ coegit. Qui quidē magister-n-ex adverso procurator ibidem vt premittitur presens ⁊ interrogatus vīso primitus p eū ac diligenter inspecto signeto hmōi sumpto impresso vel sigillo dicto processui appposito statiz ⁊ incōtinenti metu excommunicationis vt asseruit ad mandatū ipsius dñi auditoris ⁊ in eius manibus tactis p eum ob hoc corporaliter scripturis sacrosanctis ad sancta dei euangelia iuravit ⁊ dixit signum hmōi dicto sumpto (vel sigillum dicto processu) appositum ⁊ impressuz bene recognoscere ⁊ esse illius cuius inibi esse dicit videlicet dñi-n-līarum apostolicaz registratoris: vel venerabilis viri dñi-n-iudicis ⁊c. non tamen p hoc contenta in eodem sumpto (vel processu) cōfitendo seu approbādo de quo solemniter protestatus fuit ⁊ protesta-
batur expresse. Et tunc dñs auditor prefatus ad dicti magistri-n-procuratoris instantiam vltiorem signetū: vel sigillum: hmōi prefato sumpto vel processui vt premittitur appositum ⁊ impressum habuit ⁊ haberi voluit pro sufficienter recognito. Sumptūqz vel processum hmōi aperiri mandavit ⁊ haberi voluit pro aperto. Et tunc Ego pñtis cause notarius atqz scriba predictus dictum sumptum: vel dictum processum: superius vt premittitur recognitum hmōi de mandato mihi per dñm auditorem desuper facto aperendum duxi ⁊ aperui presentibus ⁊c.

¶ Et discretum virum-n-sacri palatij aplici causaz notarium ibidem pñtem ⁊ iudicialiter repertū ad producendum ⁊ exhibendum nonnulla iura ⁊ munimenta ⁊c. facientia sub excōicationis pena cogi ⁊ compelli per dñm auditorem prefatū debita cum instantia postulavit. Ademoratus tunc dñs auditor ad supradicti magistri-n-procuratoris instantiam supradictum-n-notariū ibidem pñtem ⁊ iudicialiter repertū ad producendum ⁊ exhibendum huiusmodi iura ⁊ munimenta penes eum existentia ⁊ ad hanc causam facientia ad statim videlicet ad hanc horam audientie causarum pñtis dici antequā ipsum dñm auditorem de loco suo iudiciali recedere cōtingat ⁊c. sub dicta excōicationis pena coegit compulit monuit

¶ ij

peti vel sigillum processus de partibus sub pena excōis qui cōpulsus metu ⁊c. recognouit i forma nō tñ cōfitendo seu approbando cōtēta in eo.

[Faint bleed-through text from the reverse side of the page]

¶ Procus obtulit cōpelli-n-notarius ad producenduz iura ⁊c. q cōpulsus pduxit sumptū hic descri-
ptū allegās esse recognitū sumptū ipe
n. pcur̄ repertū in
quātum ⁊c. obtinēs
ad dñdū ⁊ ad-i-dic.

fides d' recognitiōe.

z requisivit. Qui quidem notarius dñm sic vt premittitur per do-
minum auditorem prefatū monitus requisitus ac cōpulsus fuerat
metu excōicationē ductus z non alis vt asseruit nōnulla iura z mu-
nimenta: videlicet quoddam sumptum gr̄e expectatiue de registro
bullarum dñi nostri pape apertum facto z tenoris zc. atqz dedit.
Quo quidem sumptum dictus n. notarius alis in quadam causa n.
coram dño suo n. productus fuisse clausum z signatum ac p. suffi-
cientes testes recognitum fore allegando dixit z allegauit. Et nibi-
lominus idem notarius q. postq. hmoi sumptus apud acta presen-
tis cause registratū fuerit sibi restituatur solēniter ptestatus fuit
z protestabatur expresse. Que quidem iura idem magister n. procu-
rator ibidem adhuc presens zc. vt supra. mutatis mutandis.

De Preuisionibus.

Procur̄ obtinuit
ex aduerso pcuri vl'
principali pfigi ter-
minum ad dicendū
zc. ad. i. vel per totā
audientiam.

Et prefato magistro n. ex aduerso procuratori (vel prefato n.
ex aduerso principali) ibidē pñti audien̄ z vt apparuit intelli-
gen̄. Ad dicendū z excipiendū zc. aliquem certum peremptorium ter-
minum ppeten̄ pfigi statui z assignari per dñm auditore p̄fatus
debita cū instantia postulauit. Que quidem terminū proxime pre-
peritū ad prenarratum actū faciendū dñs auditor prefatus ad ip-
sius mgr̄o n. procuratoris vel ipsius n. principalis instantiam pre-
fato mgr̄o n. ex aduerso pcuratori (vel prefato dño n. ex aduerso
principali) ibidē adhuc vt premittitur pñti audien̄ z vt apparuit
intelligenti ad primam diem iuridicam zc. (vel ad hodie per totū
diem) qua eundem dñm auditorem Rome zc. sedere cōtigerit du-
rit peremptorie p̄figendum statuendum z assignandū p̄fixitqz
statuit pariter z assignauit.

Uel sic. Sedere contigerit sub pena repulsiōis seu refectionis iu-
rium z munimentorum producendorum huiusmodi p̄figendum
durit z assignandum p̄fixitqz pariter z assignauit.

Procur̄ obtinuit ex
aduerso procuratori
pfigi terminū ad vi-
dendū iurare testes p
totā audientia z post
q. iurauerit addādū
interrogatoria p istā
z sequentem diem.

Et p̄fato mgr̄o n. ex aduerso procuratori ibidem pñti audien̄ z
vt apparuit intelligenti ad videndū z audiendū nonnullos testes in
hmoi causa produci zc. admitti per totam audien̄ causarum apo-
stolicarū zc. cōtigerit z abire. Et postq. testes hmoi iurauerint ad
dandū z exhibendum interrogatoria zc. voluerit per istam z se-
quenti dies zc. assignauit.

Et sibi partiqz sue. In eadem dicto mgr̄o n. pcuratori ex aduerso
presenti audien̄ z vt apparuit intelligenti ad dicendū zc. aliquez cer-
tum peremptorium terminum competē p̄figi statui z assignari
per dñm auditorem prefatum debita cum instantia postulauit.